

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА „УШНИ, НОСНИ И ГЪРЛЕНИ БОЛЕСТИ“ (ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЦИПЛИНАТА)

Всяка дисциплина има характеристика, която в този си вид се предоставя на студента в началото на обучението. Това изискване се поставя в съответствие с ЗВО чл. 56. ал. 1, „преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията.

1.Цел на обучението по дисциплината

Обучението по ушни носни и гърлени болести има за цел да даде основни познания и практически умения у завършващите специалностите медицина и дентална медицина със степен магистър и да ги подготви за работа в амбулаторни условия. При завършването на курса трябва да са придобили познания относно:

1. Анатомията и Физиологията на Ушите, Носа и гърлото
2. Патофизиологията и клиничната изява на заболяванията на тези органи.
3. Да могат да извършват основен УНГ преглед.
4. Да притежават теоретична и практическа подготовка за лечение на най-честите заболявания от страна на УНГ.
5. Да притежават теоретична и практическа подготовка за поведени при най-честите спешни състояния от страна на УНГ.
6. Да познават ранните изяви на злокачествените заболявания в областта.

2.Учебно съдържание на дисциплината

Дисциплина	Изпити	Часове			кредити
		Общо	Лекции	Упражнения	
	Семестър				
Медицина	VII/VIII	90	45	45	4,2
Медицина на английски език	VII	90	45	45	4.2
Дентална медицина	VII	30	15	15	1,8
Дентална медицина на английски език	VII	30	15	15	1,8

ТЕМИ НА ЛЕКЦИИ по УНГ болести – МЕДИЦИ

<p>1. Заболявания на външното ухо.</p>	<p>Аномалии в развитието на външното ухо. Импетиго на ушната мида. Себоричен дерматит. Екзема на ухото. Измръзване на ушната мида. Изгаряне на ушната мида. Червен вятър на ушната мида от хематом. Отомикоза. Чужди тела във външния слухов проход. Травматична руптура на тъпанчето. Церумен. Екзостоза на външен слухов проход. Перихондрит на ушната мида. Тумори на външното ухо</p>
<p>2. Заболявания на средното ухо.</p>	<p>Остро възпаление на Евстахиевата тръба /Отитис сероза акута/. Серозен отит /отитис сероза хроника/. Остро гнойно възпаление на средното ухо. Остър отит при инфекциозни болести. Остро гнойно възпаление на средното ухо при кърмачета. Мукозус отитис. Аероотит. Парализа на лицевия нерв. Остро възпаление на цицковидния израстък</p>
<p>3. Хронично гнойно възпаление и специфични заболявания на средното ухо.</p>	<p>Мезотимпанит. Епитимпанит. Туберкулоза на средното ухо. Сифилитичен отит. Спин на средното ухо. Тумори на средното ухо.</p>
<p>4. Заболявания на вътрешното ухо.</p>	<p>Възпалителни заболявания на вътрешното ухо. Лабиринтневрити, кохлеарен неврит. Внезапна глухота. Шум в ушите. Презביакузис. Глухота. Херпес Зостер отикус. Невъзпалителни заболявания на вътрешното ухо. Мениерова болест. Отосклерозис. Тумори на вътрешния слухов проход /Невринома статоакустици/.</p>
<p>5. Отогенни вътречерепни усложнения.</p>	<p>Екстрадурален абсцес. Субдурален абсцес. Отогенен гноен менингит. Отогенен арахноидит. Отогенен сепсис, тромбфлебит на сигмоидния синус. Тромбфлебит на кавернозния синус. Отогенен мозъчен абсцес. Абсцес на малкия мозък. Промени в слуховия и вестибуларния анализатор в напреднала старческа възраст.</p>
<p>6. Заболявания на носа и носните кухини.</p>	<p>Деформация на външния нос. Деформация на носните кухини. Изкривяване на носната преграда – септопластика. Ринофима. Чуждо тяло в носа. Преден сух ринит. Кръвотечение от носа. Фрактура на носните кости. Хематом и абсцес на носната преграда. Тумори на външния нос.</p>
<p>7. Възпалителни заболявания на носните кухини.</p>	<p>Остра хрема при малки деца и кърмачета. Цирей във входа на носа. Гонорична хрема. Дифтерия на носа. Хроничен ринит – чуждо тяло в носа. Хронична хрема. Хронична атрофична зловонна хрема. Разстройства във функцията на обонятелния център.</p>
<p>8. Заболявания на околоносните кухини.</p>	<p>Възпаления на околоносните кухини. Остри синусити. Остър максиларен синусит. Остър етмоидит. Остро възпаление на челната околоносна кухина. Остър сфеноидит. Хронични синусити. Аеросинусит. Оперативно лечение на синуситите. Алергични хреми. Сенна хрема. Несезонна /апериодична/ алергична хрема. Вазомоторна хрема. Полипи на носа.</p>
<p>9. Заболявания на околоносните кухини - усложнения и тумори.</p>	<p>Орбитални усложнения. Оток на клепачите. Абсцес на клепача. Периостит на орбитата. Апекс – орбитален синдром. Целулит на орбитата. Абсцес и флегмон на орбитата. Неврит на зрителния нерв. Новообразувания на носа и околоносните кухини – доброкачествени и злокачествени.</p>
<p>10. Заболявания на устната кухина и езика.</p>	<p>Вродени аномалии на устата /аномалии на устните, цепковидни дефекти на устната кухина и небцето/. Възпалителни заболявания на устните и устната кухина – хейлитит, стоматитит. Катарално-гнойни стоматитити. Язвено-некротични стоматитити. Гангренозен стоматитит. Воден рак на устата. Микотични стоматитити. Стоматитити при интоксикация. Стоматитити при системни кръвни заболявания. Абсцеси на дъното на устата и езика. Подчелюстен /субмандибуларен/ флегмон. Глоситит. Тумори на устната кухина и езика – доброкачествени и злокачествени.</p>

<p>11. Заболявания на слюнчените жлези.</p>	<p>Промени в слюнчената секреция. Травматични увреждания на слюнчените жлези. Сиалоаденити. Слюнокаменна болест. Киста на подезичната слюнчена жлеза. Остри инфекциозни и хронични инфекциозни заболявания на слюнчените жлези. Сиалози. Лимфоматоза и грануломатоза на слюнчените жлези и слъзните жлези – болест на Микулит. Новообразувания на слюнчените жлези – доброкачествени и злокачествени.</p>
<p>12. Заболявания на фаринкса.</p>	<p>Възпалителни заболявания – остри назофарингити, остър неспецифичен фарингит, хроничен неспецифичен фарингит, херпесни лезии на фаринкса. Ангини – вирусни, остър тонзилит, остър аденоидит, ангина на Плаут-Венсан-Симановски. Симптоматични ангини. Хроничен тонзилит, Аденоидни вегетации. Хипертрофия на небните тонзили. Обструктивна сънна апнея.</p>
<p>13. Заболявания на фаринкса</p>	<p>Усложнения на възпалителните заболявания на гълтача – перитонзиларен абсцес, ретрофарингеален абсцес, парафарингеален абсцес. Травматични увреждания на гълтача. Тумори на фаринкса – доброкачествени и злокачествени</p>
<p>14. Заболявания на гръкляна, трахея и бронхи.</p>	<p>Остри ларингити. Субхордален ларингит. Остър епиглотит. Оток на гръкляна. Абсцес на гръкляна. Остър стенозиращ ларинго-трахеит. Хронични ларингити. Чуждо тяло в гръкляна. Травматични увреждания на гръкляна. Остра стеноза на гръкляна. Ларингеален задух. Хронична стеноза на гръкляна. Ларингеални парализи. Остра и хронична стеноза на трахеята. Чужди тела в трахеята и бронхите.</p>
<p>15. Заболявания на гръкляна, хранопровода.</p>	<p>Доброкачествени и злокачествени новообразувания на гръкляна. Шийни метастази. Хронични инфекциозни и специфични заболявания на ГДП – склером, туберкулоза, сифилис. Професионални заболявания в ЛОР органите. Заболявания на хранопровода – дивертикул, спазъм, разширени вени, езофагити и рефлуксезофагити. Изгаряне на хранопровода с киселини и основи. Стенози на хранопровода. Чужди тела в хранопровода</p>

ЛЕКЦИИ по У Н Г болести – СТОМАТОЛОЗИ

ЛЕКЦИЯ I.	<p style="text-align: center;">1. Заболявания на външното ухо.</p> <p>Аномалии в развитието на външното ухо. Импетиго на ушната мида. Себоричен дерматит. Екзема на ухото. Измръзване на ушната мида. Изгаряне на ушната мида. Червен вятър на ушната мида отхематом. Отомикоза. Чужди тела във външния слухов проход. Травматична руптура на тъпанчето. Церумен. Екзостоза на външен слухов проход. Тумори на външното ухо</p> <p style="text-align: center;">2. Заболявания на средното ухо.</p> <p>Остро възпаление на Евстахиевата тръба /Отитис сероза акута/. Серозен отит /отитис сероза хроника/. Остро гнойно възпаление на средното ухо. Остър отит при инфекциозни болести. Остро гнойно възпаление на средното ухо при кърмачета. Мукозус отитис. Аероотит. Парализа на лицевия нерв. Остро възпаление на цицковидния израстък.</p>
ЛЕКЦИЯ II.	<p style="text-align: center;">1. Хронично гнойно възпаление и специфични заболявания на средното ухо.</p> <p>Мезотимпанит. Епитимпанит. Туберкулоза на средното ухо. Сифилитичен отит. Тумори на средното ухо.</p> <p style="text-align: center;">2. Заболявания на вътрешното ухо.</p> <p>Възпалителни заболявания на вътрешното ухо. Лабиринтневрити, кохлеарен неврит. Внезапна глухота. Шум в ушите. Презбиакузис. Глухота. Херпес Зостер отикус. Невъзпалителни заболявания на вътрешното ухо. Мениерова болест. Отосклерозис. Тумори на вътрешния слухов проход /Невринома статоакустици/.</p>
ЛЕКЦИЯ III.	<p style="text-align: center;">1. Отогенни вътречерепни усложнения.</p> <p>Екстрадурален абсцес. Субдурален абсцес. Отогенен гноен менингит. Отогенен арахноидит. Отогенен сепсис, тромбофлебит на сигмоидния синус. Тромбофлебит на кавернозния синус. Отогенен мозъчен абсцес. Абсцес на малкия мозък. Промени в слуховия и вестибуларния анализатор в напреднала старческа възраст.</p> <p style="text-align: center;">2. Заболявания на носа и носните кухини.</p> <p>Деформация на външния нос. Деформация на носните кухини. Ринофима. Чуждо тяло в носа. Преден сух ринит. Кръвотечение от носа. Фрактура на носните кости. Хематом и абсцес на носната преграда. Тумори на външния нос.</p>
ЛЕКЦИЯ IV.	<p style="text-align: center;">1. Възпалителни заболявания на носните кухини.</p> <p>Остра хрема при малки деца и кърмачета. Цирей във входа на носа. Гонорична хрема. Дифтерия на носа. Хронична хрема. Хронична атрофична зловонна хрема. Разстройства във функцията на обонятелния център.</p> <p style="text-align: center;">2. Заболявания на околоносните кухини.</p> <p>Възпаления на околоносните кухини. Остри синуити. Остър максиларен синуит. Остър етмоидит. Остро възпаление на челната околоносна кухина. Остър сфеноидит. Хронични синуити. Аеросинуит. Оперативно лечение на синуитите. Алергични хреми. Сенна хрема. Не сезонна /апериодична/ алергична хрема. Вазомоторна хрема. Полипи на носа.</p> <p style="text-align: center;">3. Заболявания на околоносните кухини - усложнения и тумори.</p> <p>Орбитални усложнения. Оток на клепачите. Абсцес на клепача. Периостит на орбитата. Апекс – орбитален синдром. Целулит на орбитата. Абсцес и флегмон на орбитата. Неврит на зрителния нерв. Новообразувания на носа и околоносните кухини – доброкачествени и злокачествени.</p>
ЛЕКЦИЯ V.	<p style="text-align: center;">1. Заболявания на устната кухина и езика.</p> <p>Вродени аномалии на устата /аномалии на устните, цепковидни дефекти на устната кухина и небцето/. Възпалителни заболявания на устните и устната кухина – хейлити, стоматити. Катарално-гнойни стоматити. Язвено-некротични стоматити. Гангренозен стоматит. Воден рак на устата. Микотични стоматити. Стоматити при интоксикация. Стоматити при системни кръвни заболявания. Абсцеси на дъното на устата и езика. Подчелюстен /субмандибуларен/ флегмон. Глосити. Тумори на устната кухина и езика – доброкачествени</p>

	<p>и злокачествени.</p> <p>2. Заболявания на слюнчените жлези.</p> <p>Промени в слюнчената секреция. Травматични увреждания на слюнчените жлези. Сиалoadенити. Слюнокаменна болест. Киста на подезичната слюнчена жлеза. Остри инфекциозни и хронични инфекциозни заболявания на слюнчените жлези. Сиалози. Лимфоматоза и грануломатоза на слюнчените жлези и слъзните жлези – болест на Микулит. Новообразувания на слюнчените жлези – доброкачествени и злокачествени.</p>
ЛЕКЦИЯ VI.	<p>1 Заболявания на фаринкса.</p> <p>Възпалителни заболявания – остри назофарингити, остър неспецифичен фарингит, хроничен неспецифичен фарингит, херпесни лезии на фаринкса. Ангини – вирусни, остър тонзилит, остър аденоидит, ангина на Плаут-Венсан-Симановски. Симптоматични ангини. Хроничен тонзилит, Аденоидни вегетации. Хипертрофия на небните тонзили.</p> <p>2. Заболявания на фаринкса</p> <p>Усложнения на възпалителните заболявания на гълтача – перитонзиларен абсцес, ретрофарингеален абсцес, парафарингеален абсцес. Травматични увреждания на гълтача. Тумори на фаринкса – доброкачествени и злокачествени.</p>
ЛЕКЦИЯ VII.	<p>1. Заболявания на гръкляна, трахея и бронхи</p> <p>Остри ларингити. Субхордален ларингит. Остър епиглотит. Оток на гръкляна. Абсцес на гръкляна. Остър стенозиращ ларинго-трахеит. Хронични ларингити. Чуждо тяло в гръкляна. Травматични увреждания на гръкляна. Остра стеноза на гръкляна. Ларингеален задух. Хронична стеноза на гръкляна. Ларингеални парализи.</p> <p>2. Заболявания на гръкляна.</p> <p>Доброкачествени и злокачествени новообразувания на гръкляна. Шийни метастази. Хронични инфекциозни и специфични заболявания на ГДП – склером, туберкулоза, сифилис.</p>

ТЕМИ НА УПРАЖНЕНИЯ - МЕДИЦИНА

<i>I-во занятие: Изследване на външното ухо</i>	Встъпително слово на асистента. Устройство на УНГ кабинет, основни инструменти и начин за боравене с тях. Методи за изследване в ОРЛ.
<i>II-ро занятие: Отоскопично изследване на нормална тъпанчева мембрана</i>	Клинична анатомия на средно ухо. Отоскопия Запознаване с подробностите на мембрана тимпани: подвижност /Зигле/, положение, промени в цвета, цялост /централна и крайстенна перфорация/. Изследване на Евстахиевата тръба /Полицер, Валсалва/.
<i>III-то занятие: Отоскопично изследване на патологично изменени тъпанчеви мембрани</i>	Демонстрация на болни с остро и хронично възпаление на средното ухо – почистване на гнойта. Промивка на церумен. Клинична анатомия на вътрешното ухо.
<i>IV-то занятие: Функционално изследване на слуховия анализатор</i>	Физиология на слуховия анализатор. Изследване на слуха с шепотна и говорна реч, камертони. Акуметрия, аудиометрия. Горна и долна слухови граници. Импредансметрия Изменения на слуха при заболявания на звукопроводния и звукоприемния дял на анализатора. Проби на Вебер, Рине, Швабах, Желе.
<i>V-то занятие: Функционално изследване на вестибуларния анализатор</i>	Физиология на вестибуларния анализатор. Изследване с калорична и връщателна проба. Пресорна проба. Фистулен симптом. Изследване на нистагъм. Диференциация между централен и периферен нистагъм. Най-чест периферен световъртеж. Демонстрация на болни с нистагъм и нарушено равновесие.
<i>VI-то занятие: Изследване на носа</i>	Клинична анатомия на носа. Дихателна и обонятелна функция на носа. Предна, средна и задна риноскопия. Ендоскопия на носа. Носни тампонади. Демонстрация на болни с носни заболявания.
<i>VII-мо занятие: Изследване на околоносните кухини</i>	Клинична анатомия на околоносните кухини. Анамнеза, оглед, палпация. Пункция. Рентгеново изследване. КТ изследване на околоносни кухини. Демонстрация на болни с патологични изменения на носа и параназалните синуси.
<i>VIII-мо занятие: Изследване на устната кухина и гълтача</i>	Клинична анатомия и физиология на устата и фаринкса. Анамнеза, оглед, палпация. Фарингоскопия. Ендоскопско изследване. Изследване на фаринкса и тонзилите. Демонстрация на болни.
<i>IX-то занятие: Изследване на ларинкса</i>	Клинична анатомия и физиология на ларинкса. Анамнеза, външен оглед, палпация. Индиректна и директна ларингоскопия. Ендоскопия. Демонстрация на болни с ларингеални заболявания.
<i>X-то занятие: Изследване на болни от стационара и амбулаторията</i>	Демонстрация на болни. Обяснение техниката на бронхоскопията и езофагоскопията. Екстракция на чужди тела и бужиране на хранопровода.
<i>XI-то занятие:</i>	Пластична и реконструктивна хирургия в областта на УНГ и главата и шията.
<i>От XI до XIV-то занятие: Изследване и прегледи на болни от стационара и амбулаторията</i>	Прегледи на болни. Запознаване на студентите с методите на лечение в оториноларингологията. Поведението на лекаря при спешни ОРЛ случаи.

ТЕМИ НА УПРАЖНЕНИЯ - ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

I. Упражнение – 2 уч.ч.	Запознаване на студентите с инструментариума. Положение на пациента и лекаря при изследване на ЛОР органите. Правила за използване на челния рефлексор. Значение на бикулярното гледане. Кратък преглед на анатомията на слуховия анализатор. Методи за изследване на слуховия анализатор. Нормална отоскопична находка: цвят, положение, подвижност на тъпанчето, опознавателни пунктове.
II. Упражнение – 2 уч.ч.	Кратка физиология на слуховия и вестибуларен анализатор. Методи за изследване на слуховия анализатор: с шепотна и говорна реч; с камертони за високи и ниски тонове; проби на Вебер, Рине, Швабах, Желе; аудиометрия. Методи за изследване на вестибуларния анализатор: калорична проба; връщателна проба; Фистулен симптом. Изменение на тъпанчевата мембрана при най-честите заболявания на средното ухо. Демонстрация на болни.
III. Упражнение – 2 уч.ч.	Кратка анатомия и физиология на носа и околоносните кухини.. основни методи за изследване на носа и околоносните кухини.: оглед, палпация, перкусия, средна и задна риноскопия, носно дишане и обоняние. Допълнителни методи за изследване на носа и околоносните кухини: рентгенографиране на синусите, пробна пункция и промивка на максиларен синус.
IV. Упражнение – 2 уч.ч.	Демонстрация на болни със заболявания на носа и околоносните кухини.
V. Упражнение – 2 уч.ч.	Анатомия и физиология на устата и фаринкса. Анатомия на парафарингеалното пространство. Методи за изследване на устната кухина. Методи за изследване на фаринкса. Заболявания на устната кухина и фаринкса – демонстрация на болни.
VI. Упражнение – 2 уч.ч.	Заболявания на устната кухина и фаринкса – демонстрация на болни.
VII. Упражнение – 2 уч.ч.	Кратка анатомия и физиология на ларинкс. Изследване на ларинкс: оглед, палпация, директна и индиректна ларингоскопия. Заболявания на ларинкса – демонстрация на болни.

3.Предпоставки

За да започне и успешно да завърши обучението си студентът трябва да притежава познания по Анатомия, Физиология, Патофизиология, Патоанатомия, Пропедевтика на вътрешните болести, Обща хирургия, Неврология.

4. Академични ресурси

Задължителния състав на катедрата по ушни носни и гърлени болести се състои от минимум 3 хабилитирани лица и минимум 6 нехабилитирани лица. По правило лекциите се четат от хабилитиран преподавател. Практическите упражнения се водят от нехабилитирани преподаватели.

5. Материални ресурси

Катедрата по УНГ към МУ Пловдив осъществява дейността си на базата университетските болници в гр. Пловдив.

Лекции се провеждат в аудиториите на университетските болници. Практическите упражнения се провеждат в учебни зали с възможност за мултимедийни презентации, на разположение са и работни станции за усвояване на методите на изследване и най-честите манипулации в специалността.

Ежегодно на информационните табла в университетските болници и на сайта на катедрата по УНГ болести се предоставя информация за това, кои групи в коя университетска болница провеждат упражнения.

6. Лекционно обучение

Хабилитираните лица изнасят лекциите под формата на мултимедийни презентации. Лекционните материали не се предоставят на студентите в електронен вариант.

7. Лабораторни упражнения

За дисциплината ушни носни и гърлени болести не се предвиждат лабораторни упражнения.

8. Семинарни упражнения:

Семинарните упражнения по ушни носни и гърлени болести, се провеждат с цяла група. Препоръчва се студентите да са предварително запознати по темата на базата на информацията от лекционния курс и предварително препоръчаните литературни и on-line източници. В хода на упражненията асистентът следва:

1. Да представи клинични случаи и да демонстрира техники и методи на изследване и лечение.
2. Да помогне на студентите да усвоят основните методи на изследване.
3. Да разясни въпросите представляващи интерес за студентите.
4. Редовно да следи за теоретичната подготовка на студентите посредством задаване на въпроси или тестове.

5. Във връзка със самоподготовката на студентите асистентът може да задава групови или индивидуални задачи като: презентиране на теми или клинични случаи, литературни справки или обзори.
6. Темите могат да търпят промени в случай, че на определения ден има интересни казуси по други теми.
7. Преподавателят води контролни талони, на които отразява посещенията на студентите и отразява резултатите от текущия контрол на техните знания.

9. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

- **Литература на български език:**

1. Иван Ценов Емил Ценов. ПРАКТИЧЕСКИ НАРЪЧНИК ПО ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЯ 2010.
2. Дичо Димов, Георги Георгиев УШНО НОСНИ И ГЪРЛЕНИ БОЛЕСТИ 1998
3. Владимир Павлов Ръководство за практически упражнения по ушни носни и игърлени болести 1979г.

- **Литература на английски език:**

1. Rudolf Probst, Gerhard Grevers, Heinrich Iro Basic Otorhinolaryngology A Step-by-Step Learning Guide 2006
2. Tony R Bull Color Atlas of ENT diagnosis 2009

- **Online извори:**

1. www.entusa.com
2. <http://www.aafp.org/>
3. <http://www.medscape.com/>

10. Контролни работи

Студентите се натоварват динамично и интензивно през семестъра. Преподавателите контролират напредъка на студентите **минимум два пъти в семестър**. Текущият контрол може да се провежда чрез тестове или контролни задания. На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола, което да подпомогне по-нататъшната им подготовка. **В случай, че средната оценка от текущия контрол е по-ниска от Среден (3), то задължително се провежда допълнително текущо оценяване. Ако въпреки това оценката е под среден (3) преподавателят не заверява учебния семестър.**

11. Самостоятелна работа и ангажираност на студента

Самостоятелната работа се ръководи от преподавателя (асистента), който напътства студента както в литературните източници, така и в методите на тяхното усвояване. Препоръчва се да се предоставят и обучителни тестове, вкл. on line, за самостоятелна работа и упражнения на студентите.

12. Сътрудничество между студентите и преподавателския екип

Това сътрудничество трябва да се изразява в:

- Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка, текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене да постигне повече.
- Използване на приемните часове за консултации.
- Провеждане на кръжоци
- Включване на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др.

13. Изпити

Работата на студентите се оценява в хода на семестъра и окончателно през изпитната сесия.

1. Текущи оценки, предвидени по учебен план на специалността, се дават за:
  - a) Резултатите на студента в семинарни упражнения, курсови и самостоятелни задачи, работа на студента с преподавателя по научни изследвания и проекти и др.;
  - b) Поне две (една по средата и една в края на семестъра) контролни писмени или устни работи или студентски разработки.
2. Изпитът по УНГ- болести се провежда в срока на изпитната сесия. За специалността медицина той включва тест, практически изпит и устен изпит. За специалността дентална медицина – тест и устен изпит. За да може да се яви на устен изпит студентът трябва да е издържал **успешно теста** с 60% верни отговори, да е **преминал практическия** изпит с оценка не по-ниска от много добър (4,50). По време на устния изпит всяка група студенти разработва тема от конспекта по изтеглен от неин представител изпитен билет. По време на устния изпит оценяващият може да задава допълнителни въпроси към **студента извън темата на изпитния билет**.

14. Стандарти за оценяване:

Стандартите за оценяване постиженията на студента са следните:

- Отличен (6) – за добро познаване на информационните източници, задълбочено овладени ключови и допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за решаване на сложни задачи, собствено мислене и аргументиране на решенията.
- Мн. добър (5) – за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за прилагане на наученото при сложни казуси задачи.
- Добър (4)– за овладени ключови и допълнителни знания за решаване на казуси и задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене;
- Среден (3) – за усвоени ключови знания и решения на прости задачи.
- Слаб (2) – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

При започване на обучението студентите трябва да бъдат запознати със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

16. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка определя в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя се изгражда по поставената пирамида:

1. за да се яви на изпит по УНГ болести студентът трябва да има текуща оценка не по-ниска от среден (3),
2. по време на изпита трябва да преодолее успешно тест с верни отговори повече от 60%,
3. да премине практически изпит с резултат не по-нисък от много добър (4,50)
4. Достигналият до устен изпит студент получава окончателната си оценка на базата на демонстрираните от него познания по време на събеседването с изпитващия.

След деня на изпита по УНГ болести контролните талони от семестриалното обучение, резултатите от теста и практическия изпит се съхраняват в Катедрата по УНГ болести за период не по-дълъг от **5 работни дни** след датата на изпита. Студентите имат право да получат достъп и да се запознаят със съхраняваните документи, като и да получат копие от тях след молба подадена до Ръководителя на катедрата.

Изготвил:.....

Д-Р Д. ПАЗАРДЖИКЛИЕВ, ДМ

Главен асистент към Катедрата по ушни, носни и гърлени болести

Одобрил:.....

ПРОФ. Д-Р КАРЕН ДЖАМБАЗОВ, ДМ

Ръководител на Катедра по ушни, носни и гърлени болести